

HANKERAHOITUS YLEISHYÖDYLLISIIN HANKKEISIIN 2014 - 2020

Ihmisten kokoisille ideoille!

Rajupusu

Rajupusu Leader ry
www.rajupusuleader.fi

www.leadersuomi.fi

Rajupusu

- Rekisteröidyt yhdistykset, julkisyhteisöt, säätiöt, osuuskunnat
- Pääasiallinen tarkoitus muu kuin taloudellinen toiminta tai voiton tavoittelu
- Sähköisesti Hyrrä-verkkopalvelussa (www.mavi.fi/hyrra)
- Julkisen tuen määrä minimi 5000 € ja maksimi 180 000 €

7 yleishyödyllistä hankemuotoa:

1. Kehittämishanke

- Tukitaso enintään 70 % hyväksyttävistä kustannuksista
- Esimerkkejä:
 - Selvitykset ja suunnitelmat
 - Paikallisten palveluiden kehittäminen
 - Asukkaiden hyvinvointi, viihtyvyys ja toiminta
 - Kylien kehittämistoimet
- Hyväksyttävät kustannukset:
 - Palkat ja palkkiot
 - Matkakustannukset
 - Ostopalveluiden hankintakustannukset
 - Vuokrat
 - Muut hankkeen toteuttamiseen liittyvät kustannukset

7 yleishyödyllistä hankemuotoa:

2. Yhteistyöhanke

- Väh. kaksi yhteisöä, tuki vastuulliselle toimijalle enintään 80 % hyväksyttävistä kustannuksista
- Ei talkoomahdollisuutta!
- Elinkeinorakennetta uudistaviin, maaseutuelinkeinojen kilpailukykyä ja toimintaympäristöä kehittäviin ja yrittäjien yhteistyötä edistäviin yhteistyöhankkeisiin
- Yhteistyöhankkeessa ovat tukikelpoisia tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset, jotka:
 - liittyvät menekinedistämistoimiin, jotka koskevat lyhyitä toimitusketjuja, paikallisten markkinoiden kehittämistä tai maaseutumatkailua
 - aiheutuvat lyhytkestoisesta yritysکوhtaisesta elinkeinotoiminnan arvioinnista tai testauksesta
 - Kansainvälisyys!
- Tulokset julkistettava – viestintäsuunnitelma!!

7 yleishyödyllistä hankemuotoa: 3. Maaseudun innovaatioryhmän suunnitelman toteutus

- Tukitaso enintään 80 % hyväksyttävistä kustannuksista
- Yhteistyöhön perustuvien maataloutta, elintarvikealaa ja metsätaloutta kehittävien maaseudun innovaatioryhmien suunnitelmien toteutukseen
- Innovatiivisiin toimiin ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, siihen sopeutumiseksi tai ympäristötoimiin vesien suojelemiseksi sekä kestävästi tuotettuun biomassaan perustuvia prosesseja kehittäviin hankkeisiin

7 hankemuotoa ohjelmakaudella:

4. Koulutushanke

- Tukitaso enintään 80 % hyväksyttävistä kustannuksista
- Ei talkoomahdollisuutta
- Maatalouden alkutuotannon tai maataloustuotteiden jalostuksen tai kaupan pitämisen alalla toimiville yrityksille tai muille maaseudun pienille/keskisuurille yrityksille
- Maaseudun asukkaiden osaamisen ja toimintavalmiuksien kehittämiseen
- Kesto: vastaa yhteensä väh. 20 kestoltaan väh. 45 minuutin oppitunnin koulutusjaksoa (max. 45 op)
- Voidaan toteuttaa yhdessä tai useammassa jaksossa
- Ammattitaitoinen kouluttaja ja ammattitaitoinen toteuttaja
- Yleishyödyllisyys!
- Pääsääntöisesti monimuotokoulutusta, jossa max. 50 % voi olla vierailuja

7 hankemuotoa ohjelmakaudella:

5. Tiedonvälityshanke

- Tukitaso enintään 80 % hyväksyttävistä kustannuksista
- Esittelytoiminta ja tiedonvälitys uusista tuotanto-, markkinointi- ja palvelumenetelmistä, tmv.
- Energia-, ympäristö- ja maaseututietouden välittäminen yrityksille tai alueen asukkaille, yhteisöille tai muille toimijoille
- Yleishyödyllisyys!
- Tarvittava pätevyys ja asianmukaiset valmiudet toimintaan
- Ei talkoomahdollisuutta!

6. Investointihanke

- Tukitaso enintään 50 % hyväksyttävistä kustannuksista
- Investoinnin kohteen tulee olla pääsääntöisesti alueen asiakkaiden ja toimijoiden käytössä
- Rakennukset, rakenteet, rakennelmat, koneet, laitteet, maapohjan hankinta (rakennuksen hankinnan yhteydessä), pienimuotoinen kyläverkko, pienimuotoinen ja paikallinen vesihuoltotoimenpide
 - Vain uudet koneet ja laitteet tukikelpoisia!
- Viranomaisluvut, rekisteröintimaksut ja muut vastaavat kulut
- Palo- ja talkoovakuutusmaksut, jotka kohdistuvat hankkeen toteutusaikaan
- Tietokoneohjelmistot, patentit, käyttöluvat, tekijänoikeudet ja tavaramerkkien hankkinen

7 hankemuotoa ohjelmakaudella: Hankkeen aloittaminen

- Tuen myöntämisen edellytys: toimenpiteen toteuttamisen kannalta välttämättömän lainvoimaisen viranomaisluvan esittäminen
- Kehittämishankkeessa aloitukseksi luetaan: sopimuksen allekirjoitus, maksu, palvelusopimus, jne.
- Investoinnin osalta aloittamiseksi luetaan: rakennustöiden alkaminen, hankinnan toimitus tai maksaminen, sopimuksen tekeminen
 - Investoinnissa voi tehdä esim. suunnitelman aloittamatta hanketta, mikäli kustannus on vähäinen kokonaiskustannukseen nähden

Rajupusu

- Kustannusten kohdentaminen; kustannukset kuuluvat hankkeen toteutukseen, tarvittaessa tositteelle lisätietoja (esimerkki: laskussa lukee lautaa, kirjoittakaa tositteelle esim. terassin lattiaan)
- Kustannusten kohtuullisuus, dokumentointi!
- Aloittaminen; ei sopimuksia, hankintoja, maksuja, kuopan kaivamista tms. ennen kuin hanke on vireillä **ja** toteutusaika alkanut
- Toteutusaika max 3 vuotta, voidaan pidentää hyväksyttävällä syyllä, joka ei ole ollut ennakoitavissa ja on hankkeen toteuttamisen kannalta välttämätöntä
- Oman rahoituksen ja välirahoituksen järjestäminen, todennettava jo hakuvaiheessa
- Talkootyö on sekä kustannus- että rahoituserä
- Investoinnin pysyvyys varmistettava: oltava samassa käytössä 5 vuotta tuen viimeisen erän maksamisesta, alueen omistajan suostumus, riittävän pitkä vuokrasopimus (10 vuotta) ja käyttöoikeuden säilyminen (vuokraoikeuden kirjaaminen maanmittauslaitoksella)
- Tukikelpoinen ei ole sama asia kuin tuettu. Esimerkki: Kylätalon kattoremontin yhteydessä huomataan, että rännit on vaihdettava. Rännit ovat kyllä tukikelpoisia, mutta jos ei niitä ole esitetty suunnitelmassa ja kustannusarviossa, niitä ei voida tukea

Rajupusu

- Vireilletulo
 - Hakemuksen jättäminen ei tarkoita vireilletuloa
 - Rajupusu Leaderin henkilöstö varmistaa vireilletulon ehtojen täyttymisen ja ilmoittaa siitä hakijalle (sähköposti-ilmoitus)
- Toteutusaika
 - On muistettava, ettei hankkeen vireilletulo ole sama asia kuin toteutusaika
 - Hanke voidaan hakea vireille paljon aikaisemmin kuin hankkeen toteutus alkaa.
 - Jos kustannuksia alkaa syntyä heti vireilletulon jälkeen (omalla riskillä), niin myös hankkeen toteutusaika on oltava käynnissä.

Hanke, johon sisältyy toisistaan poikkeavia tukitasoja

- Noudatetaan hallitsevan toimenpiteen tukitasoa
- Jos yleishyödyllinen investointi toteutetaan osana muuta toimenpidettä, investoinnin tukitaso ei kuitenkaan muutu!

- Leader-ryhmien käytössä
- Tiettyyn teemaan liittyvä kehittämis- tai investointihanke, jossa toteutetaan pienehköjä alatoimenpiteitä
- Alatoimenpiteiden toteuttajat: rekisteröidyt yhdistykset, julkisyhteisöt, säätiöt, osuuskunnat (ei yritykset)
- Avoin valintamenettely
- Alatoimenpiteiden toteuttajilla taloudelliset edellytykset ja osaaminen
- Vain Leader-ryhmä asioi ELY:n kanssa myöntö- ja maksuvaiheessa

Yksityisenä rahoituksena hyväksytään

- Vastikkeetta hankkeen hyväksi tehty työ, joka on hankkeen toteuttamiseksi tarpeellista
- Työn tekijä vähintään 15-vuotias
- Arvo 15 €/tunti työntekijää kohden
- Arvo 45 €/tunti työntekijää + konetta kohden (traktori, tmv.)
- Enintään 100 % yksityisestä rahoituksesta
- Talkoolaput allekirjoituksineen täytetään ja palautetaan maksatuksen yhteydessä

Rajupusu

- Asetetaan aina kansainvälisille ja alueiden välisille hankkeille
- Voidaan asettaa, jos:
 - Hankkeen hyv. kustannusarvio on vähintään 50 000 €
 - Hankkeella on laajoja vaikutuksia yritystoimintaan, alueen elinkeinonharjoittajien toimintaedellytyksiin tai alueelliseen hyvinvointiin
- Ohjausryhmän jäseniltä oltava kirjallinen suostumus
- Tehtävät (mm.):
 - Käsiteltävät asiat, jotka koskevat hankkeen toteutumista
 - Kokoonnuttava väh. kerran vuodessa seuraamaan hankkeen toteutumista
 - Pidettävä pöytäkirjaa
 - Annettava lausunto hankkeen toteutuksesta ja loppuraportista

Rajupusu

1. Todellisiin kustannuksiin perustuva
2. Kertakorvaus ("lump sum")
 - Julkinen tuki: enintään 100 000 €
3. Prosenttiperusteinen yleiskustannusten laskenta ("flat rate")
 - 24 % palkkakustannusten perusteella
 - 15 % palkkakustannusten perusteella

Valittava kustannusmalli perusteltava hakemuksessa.

Yksinkertaistetut kustannusmallit

Kertakorvaus ("lump sum") 1/2

- Julkinen tuki: enintään 100 000 €
- Hankkeen tulokset/tuotokset/toteutettavat toimenpiteet ovat selkeästi ja yksiselitteisesti määriteltävissä (esim. investointi, koulutuspäivä, selvitys, jne.)
- Kertakorvaus voidaan jakaa osiin, jolloin jokaiselle osiolle määritellään erikseen saavutettava tulos ja maksettava korvaus (osa 1: koulutuksen suunnittelu, osa 2: toteutus)
- Osia enintään 3!
- Toteutuminen arvioidaan kirjallisen selvityksen perusteella
- Hanketta ei toteuteta julkisena hankintana
- **Kertakorvauksen määrä määritellään ennalta rahoituspäätöksessä**

Yksinkertaistetut kustannusmallit: Kertakorvaus ("lump sum") 2/2

- Kustannusten kohtuullisuus arvioidaan tukea myönnettäessä
- Hakijan on esitettävä:
 - Yksityiskohtainen kustannusarvio perusteluineen (ml. Selvitykset palkoista, hintatasoista, jne.)
 - Selvitys ulkopuolisilta tehtävistä hankinnoista
- Vain toteutusaikaa voidaan muuttaa!

Yksinkertaistetut kustannusmallit: Flat rate 24% 1/4

- Tuensaajan on esitettävä ja todennettava vain osa kustannuksista eli ns. välittömät kustannukset todellisiin kustannuksiin perustuen
- Flat ratella katettavia välillisiä kustannuksia (%-määräisenä korvattavat kustannukset) ei tarvitse todentaa kirjanpidon ottein eikä tosittein, eikä tarkastaa
- Työajanseuranta
- Kirjallinen tehtäväkuvaus hanketyöntekijöiltä

Yksinkertaistetut kustannusmallit:

Flat rate 24% 2/4

- Esimerkki

Palkkakustannukset
Flat raten laskentapohja

Muut välittömät kustannukset
Esim. sisällölliseen toteuttamiseen liittyvät ostopalvelut

Flat rate %
24 % palkkakustannuksista (sis. matkat)

Välittömät
kustannukset

Yksinkertaistetut kustannusmallit: Flat rate 24% 3/4

Välittömät kustannukset:

- Palkkakustannukset (muodostavat flat raten laskentapohjan)
- Välittömät kustannukset, jotka todennetaan kuittien/tositteiden perusteella:
- Kaikki muut kuin välilliset kustannukset;
 - Ohjausryhmän kulut ja palkkiot, matkakulut
 - Hankkeen sisällölliset ostopalvelut

Välilliset kustannukset:

(ei todenneta kuiteilla, sis. flat rateen)

- Toimistokustannukset
- Hankehenkilöstön matkakustannukset
- Hankehenkilöstön osallistumismaksut koulutuksiin ja seminaareihin
- Hankehenkilöstön työterveyskustannukset
- Hankehenkilöstön käyttöön varatuista toimitiloista ja koneista sekä laitteista aiheutuvat kustannukset
- Tarjoilukustannukset
- Pienhankintaluonteiset toimistotarvikkeet, aineet ja materiaalit
- Hankkeen hallinnointia varten hankehenkilöstölle hankittavat koneiden ja laitteiden kulut

Yksinkertaistetut kustannusmallit:

Flat rate 24% 4/4

Esimerkki, jos tukitaso on 80%

$\text{Palkat} + (\text{palkat} * 24\%) + \text{muut välittömät} = \text{tukikelpoiset kustannukset}$

Kustannuslaji	
Palkat	100 000
Palkkiot	0
Vuokrat (ei toimitilavuokrat)	10 000
Ostopalvelut	0
Muut välittömät kulut	50 000
Flat rate 24% (ei todenneta kuitein)	24 000
Kustannukset yhteensä	184 000
Tuen määrä	147 200

Yksinkertaistetut kustannusmallit:

Flat rate 15% 1/2

- Tuensaajan on esitettävä ja todennettava vain osa kustannuksista eli ns. välittömät kustannukset todellisiin kustannuksiin perustuen
- Flat ratella katettavia välillisiä kustannuksia (%-määräisenä korvattavat kustannukset) ei tarvitse todentaa kirjanpidon ottein eikä tosittein, eikä tarkastaa
- Hankehenkilöstön matkakustannukset ovat välittömiä kustannuksia (todennetaan kuittien perusteella)
- Sopiva malli hankkeelle, jossa paljon matkustusta
- Työajanseuranta
- Kirjallinen tehtäväkuvaus hanketyöntekijöiltä

Yksinkertaistetut kustannusmallit:

Flat rate 15% 2/2

Esimerkki, jos tukitaso on 80%

$\text{Palkat} + (\text{palkat} * 15\%) + \text{muut välittömät} = \text{tukikelpoiset kustannukset}$

Kustannuslaji	
Palkat	100 000
Palkkiot	0
Vuokrat	10 000
Ostopalvelut	0
Matkat	20 000
Muut välittömät kulut	50 000
Flat rate 15% (ei todenneta kuitein)	15 000
Kustannukset yhteensä	195 000
Tuen määrä	156 000

- Avoin ja syrjimätön valintamenettely
- Jääviyssääntöjen noudattaminen
- Valinta tehtävä julkisesti nähtävillä olevilla valintakriteereillä (Leader-ryhmien kotisivuilla)
- Asettaa toimet järjestykseen sen mukaan, kuinka hyvin ne
 - edistävät paikallisen kehittämissstrategian tavoitteiden saavuttamista
 - ovat laadukkaita
 - sopivia paikalliseen kehittämistyöhön
- Valintakriteereiden käyttö dokumentoidaan

Valintakriteerit: www.rajupusuleader.fi

- Toimii parhaiten Google Chrome ja Mozilla Firefox –selaimilla
1. Perusta ensin [Katso-tunniste](#) osoitteessa yritys.tunnistus.fi. Katso-palvelussa organisaatiosi pääkäyttäjä antaa valtuudet täyttää hakemusta ja allekirjoittaa hakemukset sähköisesti yrityksen tai yhdistyksen nimissä.
 2. Tämän jälkeen kirjaudut Hyrrään omilla pankkitunnuksillasi, mobiilivarmenteella tai sirullisella henkilökortilla (HST-kortti). Kun kirjaudut Hyrrään, järjestelmä varmistaa automaattisesti Katso-palvelusta, että sinulla on valtuus toimia yrityksen tai yhdistyksen edustajana Hyrrässä.
 3. Tämän jälkeen asiointi Hyrrässä voi alkaa.

www.mavi.fi/hyrra

1. Täytä hakemus ja lähetä se sähköisesti viranomaiselle Hyrrässä. Hyrrä ohjaa ja opastaa sinua hakemuksen täyttämässä, tarvittavien liitteiden lisäämisessä ja lähettämässä. Hakemus allekirjoitetaan sähköisesti.
2. Saat ilmoituksen siitä, että hakemuksesi on tullut vireille. Samalla saat tiedon hakemuksen käsittelijästä ja arvion käsittelyajasta.
3. Kun hakemuksesi on käsitelty, saat tukipäätöksen Hyrrän kautta. Jos hakemusta tarvitsee täydentää, saat asiasta täydennyspyynnön.
4. Kun olet aloittanut hankkeen ja kustannuksia on syntynyt, hae maksua Hyrrässä. Jos maksuhakemusta tarvitsee täydentää, toimita täydennykset Hyrrän kautta. Kun maksupäätös on tehty, saat tiedon siitä Hyrrään ja rahat tulevat tilille.

www.mavi.fi/hyrra

Rajupusu

- Hankkeille puollettava tukitaso voi vaihdella
- Yleishyödylliset kehittämishankkeet: tukitaso enintään 70 %
- Yleishyödylliset investointihankkeet: tukitaso enintään 50 %
- Tiedonvälityshanke: tukitaso enintään 80 %
- Laajakaistainvestoinnit: tukitaso enintään 70 %
- Kuntarahan ennakon maksamisen yhteyteen liitetään aina takaisinperintäsopimus
- Vesiosuuskuntien käyttö- ja jätevesi-investointeja voidaan tukea tapauskohtaisesti silloin, kun investointi on osana jotakin muuta yleishyödyllistä hanketta
- Kyläkoulujen ja muita julkisilta tahoilta ostettavien rakennusten hankintoja ei tueta. Sen sijaan em. rakennusten remontointia, korjausta ja sisällöntuottamista voidaan tukea.
- Pilaantuneen maaperän puhdistamista ja kunnostamista ei tueta

Ihmisten kokoisille ideoille!

KIITOS!

Pia Jääskeläinen

Rajupusu Leader ry

pia.jaaskelainen@rajupusuleader.fi

www.rajupusuleader.fi

www.leadersuomi.fi